

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 6.— ltr, za inozemstvo 15.20 Ltr
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
Računi pri pošto čekovnem zavodu:
Ljubljana štev. 10-351
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Na Malti veliki požari in eksplozije

Uspele napadalne operacije tudi proti letališčem v Egiptu
Uničena angleška letala

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 27. aprila naslednje 695. vojno poročilo:

V nekaterih odsekih cirenaiškega bojišča delovanje patrol in topniški dvoboji.

V teku uspešnih napadalnih operacij proti egiptovskim letališčem so se nemški lovci zmagovito spopadli s sovražniki, ki so izgubili 8 letal ameriškega tipa. Druga letala so obstreljevali s strojnimi in tih in hudo poškodovali.

Akcije množičnega bombardiranja nemškega letalstva so povzročile obširne požare na področju ciljev na Malti in močne eksplozije; protiletalske postojanke so bile prisiljene k molku. V spopadih v zraku so bila 4 angleška letala uničena, 4 druga pa učinkovito zadeta.

Dve angleški letali sta preteklo noč metali redke bombe na okolico Catanije; ni bilo niti žrtev niti škode. Protiletalska obramba je sestrelila in plamenih letalo tipa »Hurricane«.

Z operacijskega področja, 28. apr. s. Letalske sile osi se nadalje sistematično napadajo Malto. Predvečernim napadom so izvedle nov silovit udar z bombami vseh kalibrov. Napade so mnogo vojaških objektov na raznih točkah otoka. Nepristano so se tudi nadaljevali letalski napadi na letališča, na katera so bile odvržene neštete tone bomb. Sprito tega se je učinkovita sila teh oporišč močno zmanjšala kljub vsem angleškim napadom da bi se predvsem vzletišča čimprej spet izravnala, tako da bi se lahko uporabljala. Ofenzivna osnih letalskih sil pomeni za angleško letalstvo silen udarec, ker si angleško letalstvo poveljstvo zama prizadeva.

da bi sproti nadomeščalo na otoku izgubljena letalska sredstva.

Pri letalskih napadih se šestkrat uporabljajo tudi največje bombe, ki povzročajo nepopisno razdejanje. Eno pa je pri vsem tem gotovo, da se je vojno delovanje sovražnih sil na področju okrog otoka znatno zmanjšalo, tako da sovražnik s tega svojega oporišča ne bo več mogel v večji meri škoditi prometu med Italijo in Afriko. Letalsko obleganje Malte je v polnem razvoju in rezultati, ki so bili doslej doseženi, se lahko smatrajo za zelo zadovoljive glede na cilj, ki naj se pri tem obleganju doseže.

Sovražni oddelki v Afriki prisiljeni k umiku

Z operacijskega področja, 28. apr. s. Pri stalnem premikanju sil, ki je zelo značilno za vojno v Severni Afriki, so italijanski in nemški oddelki preteklo soboto znova prisilili sovražnika, da se je umaknil na oddaljenejša postojanke. Postojanke osi pa so se prestavile nekoliko naprej. To sicer nima posebnega pomena, vendar pa je bila sedaj silam osi dana možnost, da jače kontrolirajo področje, na katerem operirajo. Medtem se na vsej fronti nadaljuje delovanje izvidniških čet. Posebno živahno je na področju južnovzhodno od Agedabije. Angleški oddelki na lažjih tovornih avtomobilih so poskušali približati se postojankam osi, toda topništvo jih je pričelo takoj obstreljevati in jih je poglavo v beg.

Berlin, 28. apr. s. Iz vojaškega vira se je izvedelo, da so nemška bojna letala v noči na 26. aprila uspešno bombardirala vse področje tobruške luke.

Obnovljeni letalski napadi na Anglijo

V povračilo za bombardiranje nemških mest — Razdejan glavni stan angleške obalne obrambe — Sovjeti so v 14 dneh izgubili 312 letal

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 27. apr. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Na vzhodni fronti lastni krajevni napadi in boji udarnih čet. Več sovražnikovih napadov in sunkov je bilo odbitih.

Na Laponskem so nemške in finske čete zavrile v hudih obrambnih bojih nadaljnje sovjetske napade. Sovražnik je utrpel hude krvave izgube. Uničenih je bilo več oklopnih voz nasprotnika.

Na področju pri Murmansk so uničila nemška lovska letala v bojih v zraku 9 sovražnikovih lovcev brez lastnih izgub.

V severni Afriki živahna izvidniška delavnost.

Letalski napadi na otok Malto so se nadaljevali z močnimi silami in dobrim učinkom.

Lahka bojna letala so podnevi zadela z bombami vojašnice in neko trgovino v južnovzhodni Angliji. Na morju pri Islandu je bilo potopljenih več stražnih ladij.

Močni oddelki bojnih letal so nadaljevali v poslednji noči povračilne napade na Anglijo. Mesto Bath je bilo ob dobri vidnosti bombardirano z močnim učinkom.

Angleški bombniki so ponovili v noči na 27. april svoje teroristične napade na stanovanjske okraje mesta Rostock. Civilno prebivalstvo je utrpelo nadaljnje izgube. Po dosedanjih poročilih sta bila sestreljena dva sovražna bombnika.

Berlin, 28. aprila. s. Kakor poroča DNE, so angleški bombniki tudi v predzadnji noči spet napadli stanovanjske okraje v Rostocku. Nastala je spet precejšnja škoda in med civilnim prebivalstvom je bilo nekaj mrtvih in ranjenih. Po doslej zbranih podatkih sta bila dva angleška bombnika sestreljena.

Berlin, 28. aprila. s. V pretekli noči so nemška bojna letala nadaljevala svoje napade na mesto Bath za represalijo proti angleškim letalskim napadom na nemška mesta. Odvrgla so na Bath mnogo rušilnih in zažigalnih bomb.

Berlin, 28. aprila. s. »Zwölfuhrblatt« je objavil kratko poročilo o prvem učinkovitem letalskem napadu na Bath, ki je bil izveden v noči na 26. aprila. Večje število nemških bombnikov, pravi poročevalec, ki pripada propagandni četi, se je 25. aprila zvečer dvignilo s svojih letališč in se poglavo proti južni britanski obali, ob kateri leži mesto Bath, važno turistično središče. V njegovih luksuznih hotelih so si vsi višji angleški oficirji, ki so doleteli generalnega štaba za obrambo, uredili svoj glavni stan. Nemški bombniki so poleteli skozi vrsto nizkih oblakov, med katerimi so jih zaman iskali sovražni reflektorji. Skupnina nemških letal je uspešno prodreti skozi zaporni ogenj obalne obrambe ter prispeli

nad reko Avon, ki deli mesto v dva dela. Tedaj se je pričel napad.

Ze takoj prve bombe so bile odvržene z matematično točnostjo in kmalu se je razvilo na raznih krajih mesta več požarov, ki so se naglo širili. Naenkrat je šinil proti nebu silen plamen, tako da je mesto bilo vse osvetljeno. Težka bomba je zadela rezervar plina, ki je eksplodiral. Požar se je iz plinarne naglo razširil na sosedna poslopja. Nad mestom so se pričeli dvigati gosti oblaki dima, tako da so letalom deloma zakrili razgled po njem. Bombniki so odvrgli še preostali del svojih bomb na razne objekte in se nato vrnili na svoja oporišča. Še od daleč je bilo opaziti ogromni požar.

Izgube angleškega lovskega letalstva

Berlin, 28. apr. s. Iz vojaškega vira se je izvedelo, da je nemško lovsko letalstvo pri napadih angleških lovskih letal na obalno področje severozapadne Francije večer sestrelilo 6 letal tipa Spitfire. Sedmo tako letalo je bilo sestreljeno od protiletalskega topništva.

Rim, 28. apr. s. Službeno je bilo v Londonu objavljeno, da se od angleških letalskih napadov na severno Francijo 2 bombnika in 17 lovcev ni vrnilo na svoja oporišča.

Čiščenje v angleškem oficirskem zboru

Rim, 28. apr. s. Veliko začudenje je v britanskih vojaških krogih zbudil najnovejši ukrep angleškega vojnega ministra, da se morajo vsi častniki v starosti nad 45 let zdravniško preiskati. Iz prvega kontingenta nad 1000 oficirjev jih je bilo kar 200 izločenih iz aktivne vojaške službe in so bili premešeni v rezervno. Vojaški krogi se vprašujejo, zakaj je bilo treba toliko časa čakati na tako revizijo.

Boji na finskem odseku

Helsinki, 28. apr. s. Na fronti v Vzhodni Kareliji so severno od Pöytäse manjše sovjetske sile simulirale napad, tako da bi lahko drugi oddelki uspešno pri poskusu, da prodrejo skozi finske obrambne črte. Oba napada pa sta bila odbita in finska pehota je prešla v protinapad ter dosegla pri tem pomembne uspehe. Drugače sovjetskega napada so se udeležile velike sile. Finsko topništvo im je prizadelo ogromne izgube. V bližini Louhija so Sovjeti prav tako izvedli več napadov s tanki, a so bili pregani in na bojišču je obležalo nad 800 mrtvih. Stirje tanki so bili razdejeni. Na Karelijski ozini je prišlo do živahnega topniškega streljanja. Drugod ni bilo pomembnejših dogodkov.

Angleži se bodo morali umakniti iz vse Birme

Izredno hitro prodiranje Japoncev — V Londonu že računajo z izgubo vse pokrajine

Rim, 28. apr. s. Vesti iz Londona kažejo, da je računati s kapitulacijo vse Birme. Vprašanje je le ali se bo to zgodilo v nekaj dneh ali v nekaj tednih. Angleške oborožene sile so že omajane in so izgubile pretežno del svojih vojnih potrebščin. Na drugi strani pa prejema Japonci vedno nova ojačenja in »velike množice vojnih potrebščin. V Londonu priznavajo, da se zavezni čete ne prestopajo umikajo proti Mandalayu in da si Kitajci na vse načine prizadevajo, da bi zaščitili strateško cesto, ki je speljana od Mandalaya vzdolž levega boka zavezniških sil proti severu. Če bi Japoncem uspelo polastiti se te ceste, bi zlahka ločili Kitajce od Angležev ter obkolili sile, ki branijo železniško progo. Japonci so prodirali s tako naglico, kakor se tega zavezniški niso nadejali. Tudi zadnje straže angleških sil ob Sitangu so ogrožene. Londonski vojaški strokovnjaki sprito tega računajo s tem, da bo general Alexander umaknil svoje čete, da ne bi bile obkoljene.

Borba za novo Azijo

Tokio, 28. aprila. s. Ministrski predsednik Tojo je imel glede na bližnje volitve govor, v katerem je naglasil, da bodo imele volitve sprito sedanje vojne prav poseben pomen. Govorec o vojni, je dejal, da borba za Veliko Azijo nima primere v svetovni zgodovini. Ta vojna bo odločila ne le o usodi Azije, marveč vsega sveta. Treba se bo še bojevati in prihodnja faza borbe bo šele prava preizkušnja za japonski narod ter bo zahtevala od države popolno edinstvo.

Ameriška propaganda v Indiji

Rim, 28. apr. s. Rooseveltov zaupnik polkovnik Johnson, ki se trenutno mudi v Patiali, je imel v Indiji več propagandnih govorov. Pri nekem banketu v Patiali je izjavil, da se ameriški narod zanaša na indijskega. Patialski maharadža mu je odgovoril, da je zelo vesel intervencije velikega ameriškega naroda pri reševanju indijskih vprašanj. Izjavil je, da so Zedinjene države arsenal svobodnih narodov. Pri tem banketu ni na eden ne drugi niti omenil

in borbe za veliko Azijo. Treba bo izvoliti resnično sposobne ljudi. Volitci se bodo morali odločiti ne po svojih osebnih nazorih, ampak po potrebah, ki jih je ustvaril splošni položaj.

Spominske svečanosti v Tokiju

Tokio, 28. apr. s. Med spominskimi svečanostmi v templu Jasuhumi je 500 letal prve linije pod poveljstvom generala Abeja letelo nad templom. Tega manifestativnega poleta, ki je zbudil veliko zanimanje tokijskega prebivalstva, so se udeležila tudi letala novega tipa »Hajabusa«.

Vojna na Kitajskem

Tokio, 28. ap. (Domei). Na kitajskem bojišču nadaljujejo japonske čete očiščevalne akcije v goratih predelih pokrajine Tsunhua v pokrajini Hopei. Japonski oddelki uničujejo tamkaj po poročilu vojnega poročevalca lista »Asahi« kitajske komunistične oddelke, ki jim poveljuje Li-Jun-čang. Včerajšnje poročilo »Asahi« je dopisnika iz Tienčina pravi, da so japonske čete do 23. aprila zajele dve sovražničkova arzenala in se polastile treh tovarn za izdelovanje ročnih granat. Med vojnimi plemen sta dve skladišči obleke, dva metalca min, dva gorska topova, 566 pušk, 500 revolverjev, 5972 ročnih granat ter mnogo vsakovrstnega drugega orožja in municije. Poročilo tudi navaja, da so japonske čete v preteklih dneh uničile večje število sovražnikovih postojank v tem predelu kitajskega bojišča.

Vojna mrzlca v Kolumbiji

Buenos Aires, 27. apr. s. Poročila, ki prihajajo iz Bogote, pravijo, da se v javnem življenju v Kolumbiji pojavlja vedno večja vznemirjenost, čim bolj se bližajo predsedniške volitve. Že na dosedanjih volitvah shodih je prišlo do spopadov med liberalci in konservativci in je bilo nekaj oseb tudi ranjenih. Dosedanji predsednik republike Santos je poslal vsem prefektom okrožnic, v kateri jim priporoča naj poskrbe, da bi 3. maj ne postal krvav dan za Kolumbijo. Naj državljani svoje spore rešijo z volilnico, ne pa s streli iz puške.

Tajnik Stranke na obisku v Bologni in okolici

Povsod je bil deležen velikih ovacij — Navdušene manifestacije za Duceja — Neomajna vera v zmago

Bologna, 28. aprila. s. Tajnik Stranke se je tudi včeraj mudil v Bologni. Bil je vno- vič deležen navdušenih ovacij povsod, kjer se je pojavil med ljudmi. Eksc. Vidussoni se je lahko prepiral o zvestobi in privrženosti mesta 10. legije, ki je tako blizu Duceju. Eksc. Vidussoni je bil tudi v okolici Bologne in se je tudi tam lahko povsod prepiral, kako ljudstvo zaupa Mussoliniju in je do kraja prepričano, da bo zmaga dosežena.

Tajnik Stranke je bil včeraj dopoldne najprej v Domu fašistične mladine. Položil je venec pred spomenik Bruna Mussolinija, po katerem se dom imenuje, in si je podrobno ogledal vse prostore. V telovadnici je prisostvoval vjam fašistične mladine. Na trgu pred domom, kjer se je zbrala velika množica ljudi, ki je navdušeno manifestirala za Duceja. Se je ustavil pri sinovih v vojni padlih vojakov in se je z njimi ljubeznivo razgovarjal. Ob zaključku je prisostvoval velikemu defileju mladinskih organizacij.

Iz Bologne se je odpravil v Imolo. Med potoma se je ustavil v posameznih krajih. Tako je v Castellu San Pietro dell'Emilia pregledal oddelke fašistov in vojaško bolnišnico, kjer je slehernemu ranjencu izročil darove Stranke. V Imoli je bil deležen znova navdušenega sprejema. V fa-

šističnem domu se je poklonil pred spomenikom padlih, v veliki dvorani pa je osebnopodpravljal družine in vojni padlih borec ter invalide. V fašističnem mladinskem Delovnem centru si je ogledal razne naprave in se zanimal za posamezne pobude. Prebivalstvo Imole se je medtem zbralo na trgu pred domom in je pričelo navdušeno manifestirati za Duceja. Eksc. Vidussoni je stopil na balkon in je kratko nagovoril množico. Izjavljal je nove, še večje ovacije.

Pozneje je peš odšel po mestu, se razgovarjal z ženami in otroki ter borci. V vojaški bolnici se je ljubeznivo ustavil pri vsaki bolniški postelji. Po tem obisku je zapustil Imolo in se odpravil v kolonijo Tabanelli. Od tam se je spet vrnil v Bologno, kjer si je ogledal bolnišnico Rdečega križa, ortopedični center Cutti in zavod Rizzoli. Tudi po teh zavodih se je razgovarjal z bolniki in ranjenci ter je slahergera izmed njih obdaroval. Nato si je ogledal še neko tovarno, kjer mu je delavstvo priredilo navdušen sprejem. Pregledal je za tem delovanje posameznih okrajnih fašističnih organizacij. Zvečer se je pojavil v prostorih, kjer se vršijo liktorska tekmovanja. Tudi tam je bil deležen navdušenih manifestacij. Prisostvoval je končno predstavi v nacionalnem gledališču fašističnih vseučiliških organizacij.

Močni odmevi Hitlerjevega govora

Berlin, 28. aprila. s. Vsi nemški listi so včeraj objavili v celoti Hitlerjev govor v državnem zboru. V delebelem tisku so objavili one dele govora, v katerih je Hitler obrazložil neizbežnost angleške katastrofe in napovedal uničenje bojiševnega sprito trdne in neomajne voje ter poguma borec nove Evrope. Listi opozarjajo na Hitlerjeve izjave, kako se je v pretekli zimi odločila borba in kako mora dosega zmage postati sedaj najvišji zakon za vse.

V svojem kratkem komentarju beleži »Zwölfuhrblatt«, da je Hitler hotel izraziti posebno priznanje tudi pogumu zavezniških čet. List naglašja, da se lahko žrtve, ki jih doprinasajo nemški vojaki, zahtevajo tudi od ostalega prebivalstva. Prav zaradi tega, pravi list, so vzbudile Hitlerjeve izjave o zakonu najvišje dolžnosti tako jak odmev in brezpogojno odobravanje pri vsem nemškem narodu. Največje odobravanje je izzvala pri narodu tudi napoved, da noben zločin sovražnega letalstva proti nezastitenemu civilnemu prebivalstvu ne bo ostal nekažnovan in da se bo nemška podmorniška ofenziva proti angleški mornarici nadaljevala v vedno večjem obsegu, tako da bodo z njo doseženi zmerom bolj odločilni uspehi.

Tudi vsi ostali listi v Nemčiji so obširno komentirali Hitlerjev govor, ki mu pripisujejo značaj absolutne gotovitosti, da bo zmaga dosežena, ker bodo odslej vsi napori naroda brez izjeme posvečeni tej najvišji stvari.

Müncheners Neuste Nachrichten opozarjajo na zmagovito zmagovito borbo, ki o njej pravijo, da je bila odločilnega zgodovinskega pomena. Odslej bo vse življenje

in vse delo podvrženo vojnim zakonom, ki so nujno potrebni, da se doseže zmaga. Oblast, ki jo je državni zbor dal Hitlerju, je taka, da se nihče ne bo mogel otresti občutka ene same najnujnejše dolžnosti, namreč dolžnosti, da posveti vse svoje delo zmagi. Na fronti kakor v domovini, je odslej edini in absolutni reprezentant neomajne volje do zmage, pred katero se morajo umakniti vse privatne in osebne pravice.

Nova železnica v Bosanski krajini

Zagreb, 28. aprila. s. Te dni so se pričela pripravljala dela za gradnjo nove železniške proge Okučani—Benjaluka. Proga bo izrednega pomena ker bo neposredno vezala Slavonijo z Bosno in bo tako pospešila gospodarski razvoj Bosanske krajine.

Otvoritev policijske šole v Zagrebu

Zagreb, 28. aprila. s. V prisotnosti Polglavnika so včeraj otvorili novo policijsko šolo. Svečanosti so se udeležili tudi maršal Kvaternik, notranji minister, državni podtajnik notranjega ministrstva, načelnik policije general Evgen Kvaternik, zagrebški župan in drugi zastopniki oblasti. Italijansko policijo je zastopal inspektor general Verdiani, načelnik italijanske policijske misije pri hrvatski vladi. Direktor šole je pozdravil Polglavnika, ki mu je odgovoril s kratkim govorom. Polglavnik si je nato ogledal posamezne oddelke šole. Povsod so mu priredili navdušene manifestacije.

Zanimivosti z nepremičninskega trga

Na območju mesta je bilo prodanih nekaj večjih nepremičnin — Dediščina veletrgovca Andreja Šarabona

Ljubljana, 28. aprila. Na nepremičninskem trgu je bilo tudi pretekli mesec živahno. Razen številnih kupčij v okolici Ljubljane je bilo v zemljiško knjigo vpisanih tudi nekaj prodaj zemljišč in hiš v mestu samem. V zadnji tretjini marca in prvih dveh tretjinah aprila je bilo vpisanih tudi precej novih zastavnih pravic in v nekaj primerih gre za zneske celo od 100.000 do 200.000 lir. Vzpostavljeno je bilo izbrisanih precej starih dolžniških razmerij. Tako je v nekem primeru bilo ukinjeno kreditno razmerje v višini 2.000.000 din.

Med pomembnejšimi prodajami hiš na področju mesta Ljubljane so prodaja hiše v Tovarniški ulici 11, na Starem trgu 8 in v Spodnji Šiški na Gasliški cesti 6. Hiša v Tovarniški ulici je v zadnjem polstoletju mnogokrat menjala lastnike. Zlasti po svetovni vojni je naglo prehajala iz rok v roke, mnogokrat celo pristilni, dražbenim potom. Sedaj je bržkone prišla v stalnejšo last. Kakor izhaja iz podatkov zemljiške knjige, je bil lastnik zemljišča L. 1892 Janez Šuštar iz Udmata, ki je po njem leta 1902 podedovala Marija Šuštarjeva. Slednja je čez tri leta izročila posestvo Alojziju Jevnikarju, ki je menda poročil njeno hčer L. 1923 je posestvo kupil France Jerko zidarski mojster iz Podboršta. V teku desetih let je posestvo nato sedemkrat menjalo lastnike, dokler ni postal gospodar sedanji prodajalec.

Za hišo na Starem trgu pravi zemljiška knjiga, da je bila iz naslova dediščine njena lastnica od L. 1873 Marija Sanet. Leta 1880 jo je prodala zakoncem Jožetu in Magdaleni Pokovič. Po smrti moža je L. 1913 Magdalena Pokova postala edina lastnica. Hiša je bila L. 1930 prodana Milošu Karničniku, nato pa L. 1939 Josipu Petanu, ki jo je lani prodal sedanjemu prodajalcu.

Hiše na Gasliški cesti 9 je konec prejšnjega stoletja tvorila sestavni del posestva, ki pripada danes Rupena-Lutzu. Lastnik je bil L. 1870 Franc Peterca, ki je L. 1877 prodal posestvo Gertraudi Zaplotnikovi iz Spodnje šiške. Ta je L. 1892 odprodala predmetno zemljišče Florijanu Hostniku in v zemljiški knjigi je bil odpravljen samostojen vložek. Del zemljišča je Hostnik L. 1907 prodal Josipu Cegnarju med tem ko je drugi del izročil svojemu sinu Adolfu. Cegnarjevo posestvo je L. 1914 kupil Ludvik Čehron, ki ga je L. 1936 prodal današnjemu prodajalcu.

V zemljiško knjigo so bile vpisane tudi spremembe v lastništvu po smrti veletrgovca Andreja Šarabona. Pokojnik je zapustil oporoko in je v njej imenoval za glavno dedinjo svojo ženo Marijo Šarabonovo, roj. Ojstršev. Njej so od nepremičnin pripadle vse (3 vložki v kat. obč. Sv. Petra predmestju II del, 1 vložek v kat. obč. Udmatu, 1 vložek v kat. obč. Gradškem predmestju, 1 vložek v kat. obč. Mostah in končno 1 vložek v kat. obč. Zadobrovi) razen ene, ki je njena lastnica postala Milka Kemperle, posestnica s Šmartinske ceste.

Med vpisi v zemljiško knjigo izvršenimi konec marca in začetek aprila, so: Marija Kosova, posestnica na Glincah, je prodala Ivanu in Angeli Zadnikar iz Abramov ulice na Viču njivsko parcelo v dav. obč. Šušljici. Parcela meri 666 kv. m. in stoji na njej hišica. Kupna cena je znašala 40.000 lir.

Anton Lavrih, posestnik na Celovski cesti, je prodal Mariji Pečnikarjevi, posestnici z Dolenjske ceste, njivsko parcelo v kat. obč. Mostah v izmeri 1410 kv. m. in travniško parcelo v kat. obč. Udmatu v izmeri 78 kv. m. za 20.088 lir.

Matilda Zorkova, posestnica v Zgornji Zadobrovi je prodala visokoškoli Juditi Učakarjevi iz Dev. Marije v Polju dve parceli v kat. obč. Zadobrovi v izmeri 622 kv. m. za 3110 lir.

Drago Lunder, trgovec s ceste 29. oktobra, je prodal Podpornemu društvu za duhovnike ljubljanske škofije v Ljubljani v dav. obč. Udmatu dve parceli s hišo v Tovarniški ulici št. 11 ter s stranskim objektom in dvoriščem za 118.700 lir.

Zapuščina po leta 1937. umrlem Leopoldu Avšiču, premikaču državnih železnic v Stožicah, ki jo po oporoki zastopajo vdova Ivana in otroka Leopold in Ivana, je prodala sestrama Katarini in Julijani Hribnikovi, posestnicama iz Apihove ulice njivsko parcelo v kat. obč. Mostah. Parcela meri 59 kv. m. za 1634 lir.

Franc Babnik iz Tomačevega je prodal Apoloniji Babnikovi iz iste vasi polovico svoje lastnine na parceli v kat. obč. Brinjah za 5700 lir.

Jože Seliskar, posestnik v Lukovici pri Brezovici, je prodal Alojziju Mesesnelu, trgovcu v Logu gozdno parcelo v kat. obč. Logu v izmeri dva in pol orala. Kupna cena je bila določena po 3 lire za kv. m.

Terezija Zabukovec, posestnica in prednikarica iz Pijave Gorice, je prodala Justinu Drobničevi, hišni posestniku v isti vasi

gozdno parcelo v izmeri 1981 kv. m. v kat. obč. Pijavi gorici za 684 lir.

Janez Dimnik ml., posestnik v Jaršah, je prodal Ivanu Jermanu, posestniku iz Snehberja njivsko parcelo v kat. obč. Mostah. Parcela meri 1739 kv. m. in je kupna cena znašala 3800 lir.

Franc Tancig, krojaški mojster iz Male dolnarske, je prodal Antonu Remžarju, mesarskemu mojstru in posetniku iz Zeljarske ulice, parcelo sotarijo v kat. obč. Rudniku za 2470 lir.

Franc Šparovec, posestnik v Rudniku je prodal Ani Kolarjevi, posestnici iz Trenjega na Dolenjskem vrtno parcelo v kat. obč. Rudniku za 3040 lir.

Janez Peckaj, posestnik iz Podsmreke, je prodal posestnici iz Beethovne ulice Zori Bezgovski, njivsko parcelo v dav. obč. Podsmreki. Parcela meri 1542 kv. m. in je kupovalca plačala zanj 20.000 lir.

Prometna banka d. d. v Ljubljani je prodala Franciški Pristavčevi, soprogu trgovca in posestnika na Jezeru, travniško parcelo v kat. obč. Jezeru v izmeri 13.524 kv. m. za 17.100 lir.

Hiša usmiljenih sester Sv. Vincencija Pavelskega, zavetišče Sv. Jožefa v Ljubljani na Vidovskih cestih je prodala Mih. Ocepku, trošarskemu pazniku iz Novih Jarš, njivsko parcelo v kat. obč. Brinjah v izmeri 612 kv. m. za 5139.60 lire.

Dominik Bric, šolski upravitelj s Šmartinske ceste, je prodal Jožetu Kovčiču, steklarskemu in steklobrusaškemu mojstru, njegovi sestri Franji, zasebnici in njenim staršem Ivanu in Franji Kovčiču iz Zelznicarjeve ulice njivsko parcelo v kat. obč. Viču. Parcela meri 510 kv. m. in je kupna cena znašala 25.000 lir. Lastnika sta otroka Jože in Franja, medtem ko so starši uživalci.

Josipina Krapševa s Celovške ceste in Franc Dietrich s Tyrševe ceste sta odstopila mestni občini ljubljanski brezplačno in bremen prosto parcelo v kat. obč. Zgornji šiški ob izvedbi parcelacije mestni občini za ceste potrebni svet. Skupno je mestna občina prevzela 656 kv. m.

Ivo Rudolf, trgovski potnik iz Varaždina, bivajoč sedaj v Zagrebu je prodal Rozi Demšarjevi z Vodniške ceste svojo hišo na starem trgu št. 8. Nepremičnina leži v kat. ob. mestu Ljubljana. Kupovalca je zanj plačala 210.000 lir.

Marija Sitarjeva, posestnica na Stožicah je prodala Stanku Sitarju, posestniku iz istega kraja, dve njivski parceli v kat. obč. Stožicah v izmeri 6078 kv. m. Kupna cena je znašala 9500 lir.

Terezija Prešernova, posestnica v Lepodvorski ulici, je prodala Mariji Kodelovi, ženi trgovca iz Lepodvorske ulice, dve gozdni parceli v kat. obč. Sp. šiški v skupni izmeri 3826 kv. m. za 8500 lir.

Stanislav Oreš, klepar iz Janševke ulice, je prodal inž. Jožetu Suhadolcu iz Šušice pri Dobrovi parcelo v kat. obč. Šušici za 11.750 lir.

Jože Balon, trgovec iz Brankove ulice, je prodal Milki Sagmeisterovi z Vodniške ceste parcelo v kat. obč. Zgornji šiški za 12.000 lir.

Marijan Vojska iz Ciglarjeve ulice je prodal Stanetu Vojski, pleskarju iz Gajeve ulice, svojih 3/88 zemljišča v kat. obč. Mostah za 4164 lir.

Naši grafičarji so zborovali

Z občnega zbora Pokrajinskega sindikata delojemalcev tiskarske in papirniške stroke, skupine grafičnih delojemalcev

Ljubljana, 28. aprila. Bivša zvezna organ. Saveza grafičnih radnikov i radnica Jugoslavije v Ljubljani je po uredbi z dne 9. junija lanskega leta prešla celotno v sestavi del Pokrajinske delavske zveze in se odslej imenuje Pokrajinski sindikat delojemalcev tiskarske in papirniške stroke, skupina grafičnih delojemalcev Ljubljana. Redni občni zbor te skoro 75 let delujoče organizacije bi se moral praviloma vršiti že lansko leto dne 27. aprila, toda izredni dogodki so ga preprečili in tako je mogel biti sklican šele v nedeljo. Zbor se je vršil ob številni udeležbi kar za leto 1940. in 1941. Kot odgovor na Pokrajinske delavske zveze mu je prisostvoval g. Jurij Stajnik.

Predsednik Alojzij Erjavce je po kratkem pozdravu in počastitvi spomina v letih 1940. in 1941. preminulih grafičarjev — enajst po številu — z enominutnim molkom in klicem »Slava!«, je podelil besedo g. Jurju Stajniku in je isti v daljšem govoru pohvalil delovanje ene najstarejših delavskih organizacij ter podčrtal dvoje njenih pridobitev v poslednjem času: lasten namestitveni urad po določilih veljavne kolektivne pogodbe namesto posebnega Pokrajinskega namestitvenega urada in skod-

Neža Jamova, posestnica iz Loga, je prodala Matiji Remškarju, krojaškemu mojstru z iste vasi gozd in del njivske parcele za 1500 lir. Alojziju Kozjeku, železniškemu delavcu iz iste vasi je prodala njivsko parcelo za 600 lir. Ivanu Lončarju pa dve gozdni in travniški parcelo za 3000 lir. Vse prodane nepremičnine leže v kat. obč. Logu.

Slavko Kukavica s Podpeči je prodal Alojziju Susmanu njivsko odnosno travniško parcelo v kat. obč. Jezeru v izmeri 600 kv. m. za 2000 lir.

Katarina Kozlevčarjeva, posestnica v Gorenji vasi, pri Višnji gori je kot varuhinja Franceta Kozlevčarja prodala Jožetu Gemetu, posestniku v Panchah Smarje-Sapu, gozdno parcelo v kat. obč. Lipoglavu za 2000 lir. Ista je prodala Antonu Vranitu ml., posestniku sinu v Panchah gozdno parcelo v kat. obč. Lipoglavu za 3000 lir. Anton Meninger, trgovec na Sv. Petri cesti, je prodal Anici Maruščevi, vdovi po zasebnem uradniku z Resljeve ceste, od svoje polovice nepremičnine v kat. obč. Sv. Petra predmestju I., polovico, to je četrtino celotnega vložka za 70.000 lir.

Mestna občina Ljubljana je prodala Veri Seunigovi iz Mišičeve ulice njivsko parcelo v Sv. Petri predmestju I. del njivske parcele v izmeri 142 kv. m. Kupna cena je znašala 209 lir za kv. m. ali skupno 29.678 lir. Odprodajo je mestni svet sklenil novembra lani, da more kupovalka zadostiti apropiacijski odločbi mestnega poglavarstva kot stavbnega oblastva I. stopnje.

Mestna občina v Ljubljani je prodala Italijanski radiofonski družbi EIAR travnik v kat. obč. trnovskem predmestju v izmeri 13.751 kv. m. Kupna cena je znašala 4 lire za kv. m. oziroma skupna 55.004 lire.

Italijanska radiofonska družba EIAR je sklenila menjalo pogodbo z Marijo Gradolnikovo, posestnico na Izanski cesti. Marija Gradolnikova je odstopila družbi svoj travnik v kat. obč. Tomišlju v izmeri 13.860 kv. m. Družba pa je odstopila Gradolnikovi svoj v trnovskem predmestju od mestne občine kupljeni travnik.

Občina Tomišelj je prodala Francu Kraljevi, posestniku iz Omišlja, gozdni parceli v kat. obč. Jezeru za 3800 lir. Ista je prodala posestniku in gostilničarju iz Tomišlja Ivanu Modcu v kat. obč. Tomišlju hišo št. 15, dvorišče in gospodarsko poslopje za 32.300 lir. Ista je prodala Lipovcu Mihaelu, delavcu iz Ljubljane, njivsko parcelo v kat. obč. Tomišlju v izmeri 1158 kv. m. za 2696 lir.

Josipina Pavlinova, posestnica na Šmartinski cesti, je prodala Francu Škerjancu iz Lepodvorske ulice enonadstropno hišo v Predovčevi ulici 36 z vrtno in drugim pritlikami za 114.710 lir. Nepremičnina leži v kat. obč. Moste.

August Cunda, posestnik z Gasliške ceste, je prodal Marjeti Petričevi ml., hčeri posestnika iz Borovnice, nepremičnino v kat. obč. Spodnji šiški za 218.000 lir.

Anton Rojina ml., posestnik v Zgornji šiški, je prodal Josipu Oražmu star., posestniku iz Predovčeve ulice, gozdno parcelo v izmeri 2719 kv. m., travniško parcelo v izmeri 867 kv. m. in gozdno parcelo v izmeri 3938 kv. m. za 3000 lir. Parcele leže v kat. obč. Zgornji šiški.

rajsnje izboljšanje gnetnega položaja grafičarjev. Njegova izvajanja so žela vsestransko odobravanje. Iz poročil organizacijskega referenta je razvidno, da se je organizacijski upravni odsek v L. 1940. največ bavil z urejanjem in izplačevanjem podpor bolnikom, nezaposlenim, onemoglim, sirotam in potnikom. Najvažnejše in najnujnejše vprašanje med vsa poročila dobo pa je bilo izplačevanje podpor vojaškim vpoklicancem, oziroma njihovim svojem. Celotno organizacijsko upravno delovanje tega leta je bilo osredotočeno v zadovoljivem finančnem poslovanju. Sprito tega je organizacija posvečala vso skrb za varno naložitev skupnega denarja. Tako je dne 20. avgusta l. 1940 še pridobila dve parceli, dočim se je prizidek na dvorišču ljubljanskega »Doma grafičarjev« šle sklenjeni stvari, začasno opustil in bo čakal ugodnejše prilike. Organizacija se je v tem letu mnogo pečala tudi z raznimi ukrepi za varovanje svojega delovanja. Prizadevala si je, da bi obvarovala delovanje grafičnih dobrotelnih ustanov. Spustila se je namreč v bivši Jugoslaviji v boj zoper pravilnik o človekoljubnih ustanovah, pri čemer je v svojem stremiljenju tudi uspešna, kajti izšel je pra-

vinik o teh ustanovah, po katerem so izpuščene vse stanovske človekoljubne ustanove, zlasti delavske in nameštenske organizacije, ki izplačujejo raznovrstne podpore. Organizacija se je nadalje potegovala tudi, da se grafično delavstvo vključi v nameštensko pokrajinsko zavarovanje. Sprito tega je poslal predlog za prevedbo vsem prizadetim ustanovam.

V tarifnem pogledu je organizacija vztrajno zasledovala vsa gibanja in uspešno zavrnila nekaj mezdnih sporov. — Prosvetno delo v minulem letu je sponelo večjoma na predavanjih, za katero so skrbeli posamezni klubi. Poverjeništev je bilo 8. Skupno število vseh članov in članic v l. 1940. je bilo 886.

Za l. 1941. je vodil vse poslovanje isti upravni odbor kakor l. 1940. Dohodki organizacije so se močno znižali in nezaposlenost je narasla. Sprito tega je bilo treba poskrbeti za nove denarne vire, kadar ji poidejo prihranki. Organizacija se je obrnila na Savez grafičnih radnikov, ki je bil v likvidaciji, naj ji prepusti na njo odpadajoči del saveznega imetja, kar se je deloma in se še bo zgodilo. K rednemu denarnemu poslovanju so mnogo pripomogle tudi subvencije. Samo nezaposlenim se je v l. 1941. izplačalo 432.720.31 lir, onemoglim pa 145.016.60 lir. bolniki so prejeli 23.070.52 in sirote 10.467.80 lir. V lanskem letu sta se dne 1. avgusta združili tudi organizaciji grafičnih faktorjev in grafičnega delavstva v skupno in enotno organizacijo. Drugeče je organizacija opravljala vse upravne posle po danih prilikah tako, kakor je bilo za interese grafičnega delavstva najumestnejše.

V tarifnem pogledu bi bilo v l. 1941. omeniti ponovne regulacije prejemkov, izvedbo izmeničnega dela v vseh podjetjih, anketo glede krize v grafični obrti, potek veljavnosti kolektivne pogodbe in napore za izboljšanje položaja knjigovodskega delavstva. — Prosvetno delovanje je lani popolnoma zastalo, uvedli so se tečajji italijanske. Pevsko društvo »Grafika« je utihnilo, enako grafični orkester. Športni klub »Grafika« pa se je razšel. — Članov v l. 1941. je bilo 538.

Predsednik nadzornišтва je v svojem govoru omenil stalno pregledovanje denarnega poslovanja in knjigovodstva, ter podčrtal red in vestnost v vsem organizacijskem poslovanju. Predlagal je za leto 1940. in za 1941. razrešeno glavnemu odboru in njegovim odsekom, kar so navzoči sprejeli soglasno.

V prosti debati je več govornikov izneslo novemu odboru svoje želje in predloge, ki so jih navzoči enoglasno osvojili. Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni v novi odbor za tekoče leto: predsednik Alojzij Erjavce, zapisnikar: Franc Gabrijelič, odborniki: Makso Dežman, Alojzij Merljak in Franc Metlar, Franc Jeran kot zastopnik faktorjev, eno odborniško mesto je prihranjeno za papirniške delavce.

Sportni pregled

Zanimiva afeta

V sredo je minilo sedem dni, kar so v Segedinu igrali zanimivo tekmo. Madžarska nogometna zveza je namreč pred časom razveljavila prvenstveno tekmo med WMFC in Szegedom, ki se je tedaj končala z 2:1 v korist prvega. Tekma je bila razveljavljena iz zelo zanimivih razlogov. Sodnika tekme so dan prej videli v družbi vodje WMFC. Vodstvo Szegeda je vložilo pritožbo proti overovitvi tekme, naglašajoč, da je obnašanje sodnika tako pred kakor med tekmo zbudilo sum v njegovo nepristranost. Madžarska nogometna zveza je na to prijavo izvedla preiskavo in dejansko ugotovila, da je bil sodnik tik pred tekmo v družbi z vodjo WMFC, in to v nekem nočnem lokal. Zveza je tekmo razveljavila in odredila novo, ki je bila odigrana omenjeno sredo. Toda pritožba je šla v škodo samega pritožitelja. WMFC je tokrat zmagal še izdatneje kakor prvič. Tekma se je končala s 4:0.

Mednarodna ženska telovadna prireditve

V teku so priprave, da bi se v bližnjem času izvedlo veliko mednarodno žensko telovadno tekmovanje. Po načrtu bi na tem peterobojno držav sodelovale Italijanke, Rumunke, Madžarke, Nemke in Bolgarke. Dokončnega pa doslej še ni bilo sklenjenega nič. Verjetno je, da bo prireditev v Venozii.

Iz pokrajine Gorizia

— Odvzeta obrtna pravica. Starinariki Mariji Sieve iz ulice Tunisi 25 je bila odvzeta obrtna pravica zaradi raznih zlorab pri kupčijah.

— Demografsko poročilo mestne občine v Gorizii: dne 24. aprila sta bili dve rojstvi in trije smrtni primeri.

— Lepa gesta darovalca krvi. A. Brecciaroli se je odrekel odškodnini za darovanih 400 gramov krvi ter namenil 100 lir federaciji vojnih ranjenecov.

— Ker so ukradle večje količine drv, so bile ovadene 31 letna Stanislava Hvala, 53-letna Katarina Riazec-Quaglia in 27 letna Viktorija Strosari-Plesničar iz Loque di Tarnova.

— Ponesrečila sta se 13 letni Rudolf Curnar iz ulice N. Saura 28 in 37 letni Rok Sachin. Prvi je padeł med igro in si poskodoval desno koleno, drugi pa si je pri delu ranil desnico. Ponesrečenja sta se zatekla v bolnico Brigata Pavia. Desno koleno pa si je zlomila 58 letna hišna Marija Kogoj iz Chiuse di Piedimelze.

— Rahlično tele. 45 letni Ivan Zorz iz Slappe di Vipacco je bil obsojen na 20 dni zapora in 400 lir globe, ker je skrivaj zaklal tele in ker je skrtil 18 metrskih stotov koruze. Pri zaslišanju je izpovedal, da je bilo tele rahlično.

— V Lucinju je bilo v nedeljo tradicionalno prženje s popoldanskim procesijo, ki jo je vodil stolni kanonik mons. prof. Valdemarin iz Gorizie.

— Cene na ribjem trgu. Določene so sledeče cene za prodajo rib na ribjem trgu v Gorizii: polenovka 19.50 lir/kg; tuni 26; slaniki 17; postvri 40.

— Z drevesa je padel v globino petih metrov 14 letni Bruno Meived iz Fare. Ima resne poškodbe na trebuhu. Prepeljali so ga v bolnico v Gorizio.

— Prijave papirja in lepence je treba do količine 10 metr. stotov predložiti pokrajinskemu korporacijskemu svetu.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 28. aprila: Vital, Pavel

od Križa

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Ura kemije

Kino Sloga: Tri zlate deklice

Kino Union: Vražja deklica

Razstava Matije Jame v Jakopičevem

paviljonu

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Ho-

čevur, Celovska cesta 62, Garts, Moste —

Zaloška cesta 47.

Dogon živine

Prevod za Ljubljansko pokrajino sporoča:

V mesecu maju so komisije Prevoda določile dogon živine v naslednjih dnevi in krajih:

- | | |
|---------|------------------|
| 4. maja | v Črnomlju |
| 5. » | v Novem mestu |
| 6. » | v Logatcu |
| 7. » | v Ribnici |
| 8. » | v Ljubljani |
| 11. » | v St. Jerneju |
| 12. » | v Metliki |
| 13. » | na Rakeku |
| 14. » | v Ljubljani |
| 15. » | v Stični |
| 16. » | v Črnomlju |
| 17. » | na Vrhniki |
| 18. » | v Kočevju |
| 19. » | v Ljubljani |
| 20. » | v Grosuplju |
| 21. » | v Novem mestu |
| 22. » | v Grahovem |
| 23. » | v Žužemberku |
| 24. » | v Logatcu |
| 25. » | v Velikih Laščah |

V mesecu februarju je bilo razdeljenega 5340.3 stotov mesa, od česar so Oborožene sile prejele 1935.9 stotov, prebivalstvo pa 4004.4 stotov mesa.

Zborna mesta za živila so določena, kakor sledi:

- | | |
|------------|--------------|
| 30. aprila | v Črnomlju |
| 1. maja | v Metliki |
| 2. » | v Trebnjem |
| 4. » | v Veliki lok |
| 5. » | v Stični |
| 6. » | v Ljubljani |
| 7. » | v Ljubljani |
| 8. » | na Vrhniki |
| 9. » | v Logatcu |
| 7. » | na Rakeku |
| 11. » | v Dobropolju |
| 12. » | v Ribnici |

Nadzorstva v občinskih prehranjevalnih uradih se bodo nadaljevala, takisto se bodo še dalje nadzorovali prodajalci in obrtniki. Pri Prevodu bodo periodični sestanki občinskih tajnikov, na katerih se bodo razpravljala vprašanja o prehrani.

Oddaja radijskih aparatov podaljšana

Tiskovni urad Visokega komisarijata sporoča:

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je v zvezi z odredbo za oddajo radijskih sprejemnikov določil, da lastniki radijskih aparatov, ki so predložili prošnjo, da bi bili izzvati dolžnosti oddaje svojih aparatov, lahko počakajo do rešitve svojih prošnji z oddajo aparatov do 10. maja 1942-XX.

Iz pokrajine Trieste

— Več ko 60 metrskih stotov volne je poklonilo prebivalstvo Trieste ob sobotni zbirki za vojaštvo na bojišču.

— Priznanje znanstvenemu delu. Na svečanem sestanku Italijanske akademije v Campidogliu je znanstveni odsek Kr. nacionalnega inštituta za matematično vedo sklenil priznati nagrado 6000 lir prof. Ugo Morinu, ki predava na padovanski univerzi. Prof. Morin, ki je rodom iz Trieste, ima velike zasluge pri svojih raziskovanjih na polju analitične geometrije.

— Nova umetnostna razstava. V Iercovi dvorani je bila odprta nova slikarska razstava, na kateri razstavlja prvi svoje umetnine Giuseppe Peressot in Maria Stark.

— Umrli so v Trieste: 57letni Jostp Bosic, 55letna Marija Alojzija Virro vd. Zanier; 14letna Lucija Steiner; 50letni Ernest Bernetti; 76letna Ema Rossi vd. Hrevatin; 37letna Antonija Segullin-Gerk; 39letna Gianina Sauli-Fabbro; 76letni Dominik Ladini; 34letni Giordano Genirani; 22letna Elisa Baint; 82letna Ivana Deaullig-Antonie.

— Predavanje. Jutri bo predavala v veliki avli Dantejevega liceja prof. Gertruda Fischer o rasni politiki v Nemčiji. Predavanje se vrši v okviru posebnega cikla.

— Nova gledališka skupina v Verdijevem gledališču. Dne 2. maja bo otvoritvena predstava nove Ricci-Pagnanijeve gledališke skupine, ki bo nastopala na odru Verdijevega gledališča. Prva predstava bo uprizoritev znane L. Pirandellove komedije »Šest oseb išče avtorja«.

— Mestna občina v Trieste

DNEVNE VESTI

— Na polju slave je padel Giuseppe Battaglia, rodom iz S. Felice pri Cremona. Pokojni je bil vnet član tamosnjega fašista.

— Nadzorni Pravnosodnega ministrstva nad postopanjimi protiprekupevalcem z racioniranimi živili. V okviru dela, ki ga opravi ura pravnosodnega pravosodstva, da bi omejila in zatrla prestopke proti predpisom racioniranja potrošnje živili, je treba opozoriti predvsem na delavnost Pravnosodnega ministrstva samega. Minister čuva pečatov nadzoru osebno in dnevno vse sodno delo, ki se tiče tega področja. Preko urada, ustanovljenega v njegovem kabinetu je minister obveščen o vseh postopanjih, pregleduje sodbe primerjajoč jih glede skladnosti s zakonitiimi predpisi, ugotavlja možne pomanjkljivosti ali pa morebitne pogoje. Pri tem skrbi, da se izvedejo potrebni prizivi in daje v tem pravcu smernice za postopanje. Kakor ugotavlja Agit, je bilo mogoče s tem stalnim nadzorom doseči, da se vse sodstvo ravna po enotnih kriterijih in tolačenju in uporabi zakonov. Z registriranim postopanjem vodi urad podrobno nalozništvo nad razvojem števila kaznivih prestopkov in skrbi, da je represivno delo vedno učinkovito in da se zadevni zakoni strogo izvajajo in spoštujejo.

— Finančna sanacija dalmatinskih občin. V vrsti ukrepov, ki hočejo dvigniti gospodarstvo ozemlja dalmatinskih pokrajin, so važni zlasti tisti, ki se tičejo finančne sanacije občinskih uprav. Guverner Bastianini je v govoru ob obletnici zasedbe Dalmacije označil to delo za naslednjih bistvenih potez. Neurejene občinske finance so zahtevale revizijo proračunov, ki so se morali prilagoditi tili novim nalogam (bolnice, zdravila za uboge, vodstvo popisa prebivalstva itd.), ki so jim bile poverjene. S tem smotrom so bile po natančnem studiju dovoljene 17 občinam od 19 v Pokrajini Zala, 4 od 12 v Splitski pokrajini in 14 od 15 v Kotorski pokrajini začasni prispevki v skupnem iznosu 2.646.300 lir. Najmanj je dobila občina Lustizza, in sicer 5000 lir, največ pa Sebenico, ki je dobila 567.500 lir. Zaradi zboljšanja gospodarskega položaja občin so bili z navedbo od 26. oktobra 1941 proglašene vse hipoteke na občinskih nepremičninah in na nepremičninah trenutno namenjenih javni rabi za pravno brez vsakega učinka. Namen tega ukrepa je očitno tudi ta, da se veljavna zakonodaja prilagodi zakonodaji v ostali državi, ki zakonodajno načelo nezdržljivosti in prepovedi razpolaganja z javnimi nepremičninami. Z isto navedbo je bilo določeno, da prestanejo veljati tudi hipoteke, ki so bile vpisane na občinskih nepremičninah. Vsako bodoče razpolaganje ali obremenjevanje s hipotekami tudi sodnimi je možno samo s pooblastitvijo guvernerja. Praktični pomen tega ukrepa, ki ne izločuje dolga, temveč uničuje poročstvo zanj, je očiten. Poročstvo je sedaj itak samo navidezno, moglo bi pa v tej dobi rekonstrukcije ovirati delovanje občin.

— Izvoz posušene povrtnine. »Eco di Roma« obvešča, da so pristojna Ministrstva preklicala pravico, ki je bila dana obmejnim carinarnicam, da dovoljujejo neposredno izvoz spodaj naštetega blaga. Dovoljenja za njih izvoz izdajajo odslej le Ministrstva. Gre za povrtnino preprosto vloženo v slano vodo ali preprosto posušeno, za suho povrtnino pripravljeno za juhe, za zdrobljeno in razrezano povrtnino in za stisnjene paradiznike. Prošnje za izvozno dovoljenje morajo biti poslane v naprej Ministrstvu za menjavo in valute preko Državnega fašističnega zavoda za zunanjo trgovino.

— Podjetje Montecatini je nagradilo svoje zveste delavce. Ob priliki proslavljanja Praznika dela sredi polne delovne gorečnosti so bile v številnih obratih in rudnikih podjetja Montecatini simpatične notranje manifestacije. Številni uslužbenci so bili nagradjeni za svoje trideset ali še večletno zvesto sodelovanje. Posebej so bili počaščeni delavci, ki jim je bila izročena Zvezda za delovne zasluge. Istosčasno so bile izročene nagrade tudi tistim delavcem, ki so se najbolj odlikovali v borbi proti obratnim nesrečam.

— Omejitve razsvetljave med bogoslužjem. Škofje so določili, da se po vseh italijanskih cerkvah omejijo predpisano število sveč. Pri slovesnih mašah se bodo lahko odslej uporabljali štiri sveče z električno lučjo in dve vošeni sveči; pri izpostavljanju hostije bodo gorele 4 vošene sveče in 8 električnih; pri izpostavljanju monštrance 4 vošene sveče in osem z električno lučjo.

— Obilen ribji lov. Ribiči iz Roncarola so nalovili te dni polno rib, ki so jih zajeli iz Pada ob svojem prvem večjem pomladnem lovu. Med bogatim plenom sta bila tudi izredna eksemplarja keče. Prvi je tehtal več kot metriski stot, pri drugem pa je le malo manjkalo do metrskega stota.

— Italijanski glasbenik v Nemčiji. Znamiti italijanski čelist Attilio Ranzato je pravkar zaključil z lepim uspehom svojo koncertno turnejo po Nemčiji. Nastopil je v Berlinu, Drazdanih, Manheimu, Chemnitzu, Ludwigsbahu, Monacu, Essenu ter Lipskem. Sedaj je šel gostovat v Slovaško in Hrvaško. Prav tako je bil deležen pohvalnega priznanja iz vrst nemških glasbenih kritikov italijanski goslač Leone Petroni za svoj uspešni koncert v Drazdanih.

— Nova izdaja Boccherinijevih kvintetov. Odlični glasbenik, skladatelj Enrico Polo pripravila novo izdajo šestih orkestralnih kvintetov znamenitega skladatelja Luigijsa Boccherinija (1743—1805). Izšli bodo v znanem Ricordijevem založništvu v Milanu.

— Živa zgorela. 16letna Klara Cavinato iz S. Giorgia delle Pertiche pri Padovi je nesla petrolejko v spalnico. Na stopnicah je revica padla. Plameni so zajeli njeno krilo. Klicala je na pomoč, pa ji ljudje niso mogli več pomagati. Zgorela je pri živem telesu.

— Tragična dočeka smrti. Štiriletni Silvano Roberto iz Roviga se je skril pod avto znamke Fiat. Ni minilo nekaj trenutkov, ko se je avto lež pomikati. V naslednjem hipu je začul sofer Attilio Brunetti zlostne vzklize. Brž je ustavil vozilo in šel pogledat, kaj je. Našel je nesrečnega dečka mrtvega za grozno zmrcvarjeno glavo, ki je prišla pod kolesje avtomobila.

— Ob obletnici Marconijevega rojstva je bil ves Rim v zastavah, da počasti s tem sloves velikega iznajditelja.

— Nadaljnje izrebane nagrade po 100 tisoč in 50 tisoč lir. Serija E: dve nagradi po 100.000 lir st. 288.859 in 1.844.832. Stiri nagrade po 50.000 lir: st. 144.891, 414.436, 1.497.307 in 1.869.274. Serija F: dve nagradi po 100.000 lir st. 440.574 in 1.194.739. Stiri nagrade po 50.000 lir st. 782.355, 1.175.946, 1.176.050 in 1.760.536.

— Obsojeni židje. Pred sodiščem v Tropolisu so bili obsojeni trgovci s tekstilnimi izdelki Guerra Saul fu Simone na 3 leta zaporu in 5000 lir globe, ker ni točno javil prodajnih predmetov. Prav tako trgovci Hamushalfon di Huatu. Mahis Ersei pa je bil obsojen na šestmesečno zaporno kazen in 1000 lir globe, ker je skrivaj prodajal milo. Vsi trije so židovskega pokolenja.

— Poučna razstava je bila odprta v Milanu v navzočnosti Torinskega grofa, prefekta in federala ter drugih odličnikov. Gre za razstavo ljudskega tiska in knjig iz dobe lombardskega preroda.

— Strela ju je ubila. Med silno nevihto je ubila strela poljedelca Antona Luccatella in Sergija Bergamina iz Fossalunge pri Castelfranco.

— Galerija Cavallino odprta. V Venezi je bila odprta galerija Cavallino z razstavo umetnin Arturja Tosija, akademika Romanellija in drugih likovnih umetnikov.

— Smrt znanega skvadrista. V Romi je umrl znan skvadrist Vittorio Gallo. Bil je prostovoljec v prejšnji svetovni vojni, v abesinski vojni in v sedanjih vojni. Imel je več odlikovanj. Bil je legionar pohoda na Rim. Pokojni je bil poveljnik akcijske čete bolognskega fašista.

— Milanski kardinal za zbirko volne. Milanski nadškof kardinal Schuster je kot prvi poklonil svoj delež k zbirki volne za vojake na bojišču. Poslal je milanskemu federalu volneno žimnico in volneni blazini. V spremnem pismu izraža željo, da bi vsi verniki milanske nadškofije doprinesli svoj delež k tej krščanski in domoljubni zbirki.

— Starček išče zaklad v starodavni cerkvi. V cerkvi v Paestumu pri Napoli, kjer so shranjene relikvije sv. Matveja, je prišel neki starček odstranjevati marmorne plošče na stopnišču glavnega oltarja. Ko so ga vprašali, kaj išče, je pripomnil, da se mu je v sanjah prikazala Marija in mu razodela, da je skrit pod glavnim oltarjem dragocen zaklad. Ko so ga prisilili, da je opustil to delo, se je že nekaj dni vrnil z dovoljenjem škofa iz Capaccia. Toda predno je mogel spet priti z iskanjem skrivnostnega zaklada, je prispela zadevna prepoved varstvenega spomeniškega organa. Tako je moral starček opustiti svoja iskalna prizadevanja.

— Važna nova železniška zveza na Hrvaškem. Hrvatsko prometno ministrstvo je odobrilo trasiranje nove železniške proge Okučani—Bosansko Gradisce—Banja Luka. Nova železnica bo vezala glavno progo hrvatskega železniškega omrežja Zagreb—Zemun z drugo glavno progo Zagreb—Banja Luka, ki je središče druge nove železniške proge, sporedne s prvo.

— Pravni položaj hrvatskih kmetov. V hrvatskem saboru je bilo sproženo vprašanje novega hrvatskega kmečkega prava. Poročevalec odbora, ki mu je bila poverjena naloga pripraviti vse potrebno za novi zakon, je izjavil, da se pripravljajo zaenkrat zakon o hrvatskem kmečkem domu, ki bo predložen pristojnim oblastem. Ta zakon je na eni strani utemeljen v hrvatskem patrijarhatu, na drugi strani naj bi pa preprečil nadaljnje cepljenje hrvatske kmečke posesti ter moralni propad vasi. Za doseg prvega cilja bodo imeli v pogledu zemljiške posesti moški prednost pred ženskami, slednje pa samo pravico do odgovarjajoče odpravnine. Praviloma bo žentev na enem posestvu dovoljena samo enemu sinu odnosno eni hčeri, če ni nobenega sina. Tako postane kmečki dom pravna oseba, nedeljiva in samo do 10% vrednosti obremenljiva. Predlog odbora gre torej v smeri kombinacije fideikomisa in hišne zadruge, kakor je bila prej običajna na Hrvaškem.

— Narodni park Hrvaške. V hrvatskem ministrstvu za obrt, trgovino in industrijo je pripravljen predlog, po katerem naj bi se proglasilo področje Plitvičkih jezer za narodni park.

— Hrvatska omejuje porabo kovin. Hrvatski minister za obrt, trgovino in industrijo je izdal naredbo o omejitvi porabe kovin.

— Cenilna komisija na Hrvaškem. Hrvatski finančni minister dr. Košak je imenoval cenilno komisijo za prodajo razlaščenega imetja.

— Nesreče. Včeraj so bili sprejeti v ljubljansko bolnico številni ponesrečenci. Jože Habjančič, 51letni železničar ima nalomljeno hrbenico; na hrbet mu je padel težek zaboj. — Franciška Žagar, 20letna hči iz Krke si je nevarno priprila z vrati prste desnice, tako da potrebuje zdravniško pomoč. — Ivan Mrzlikar, 37letni mizar iz Ljubljane, si je pri nerodnem skoku zlomil desno nogo. — Julijana Piskar, 36letna žena orožniškega narednika si je pri padcu na Tržaški cesti poškodovala desno nogo v gležnju. — Fr. Kuclar, 29letni sin posestnika iz Horjula, ima zlomljeno levo nogo. Nanj se je podrl zid. — Anton Remžgar, 38letni mizar iz Brezovice si je obrezal na stružnici desno oko. — Fr. Tržek, 40letnemu progovnemu delavcu iz Ljubljane, je odletel drobec kamna v desno oko. — Mirko Svetša, 10letni sin delavca iz Vinice, se je pri igri sunil v levo oko.

Iz Ljubljane

—lj Ureditve dveh novih ulic. Kmalu bo sta urejeni dve novi ulici v središču in izročni prometu, in sicer ulica ob novih stanovanjskih hišah Pokojniškega zavoda na zapadni strani nunskega vrta in podaljšek Šubičeve ulice. Zda je utrjujejo z valjarnim zgornjo plast cestišča. Hkrati bo tudi utrjen hodnik vzdolž Šubičeve ulice in Muzejskega trga.

—lj Ne skakite pregzodaj s tramvaja! Kljub napisom na tramvajskih vozovih, da je prepovedano skakati s tramvaja med vožnjo kakor tudi stopati v voz, se mnogi za to ne zmenijo in zato se dogajajo nesreče, ki imajo včasih hujše posledice. Tako je včeraj skočila pregzodaj s tramvaja Miroja Kastelec, žena posestnika iz Trebnjega.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 18. in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-41

Film mladovne poezije. Zlatih sanj, smeja in solz (južni)

Ura kemije

Andrej Cvecchi, Alida Valli, Carlo Campanini, Irasema Dillan, Sandro Ruffini in nebroj lepih mladih deklet

KINO UNION • TELEFON 22-21

Film neverjetnih ljubzenskih dogodivštev

Vražja deklica

Meloya Douglas, Joan Blondell

KINO SLOGA • TELEFON 27-38

Zabavna glasbena komedija, polna romantičnih ljubavih dogodivštev

Tri zlate deklice

Deana Durbin, Nan Grey, Helen Parrish, Charles Winninger, Vlasta Burian

Izpodneslo jo je in pri močnem padcu si je zlomila desnico. Prepeljali so jo v splošno bolnico.

—lj Nevarna igra. Včeraj so se igrali otroci na Grubarjevem nabrežju, tik ob prekopu. Nenadno se je zakotalil po strmem bregu 13-letni sin čevljarja Silvo Tratnik. Pri padcu si je zlomil desno nogo. Pri vsej nesreči je pa bila še sreča, da ni utonil v prekopu. Prepeljali so ga na kirurški oddelk splošne bolnice.

—lj Zlato nalivno pero je v torek 21. 2. m v svoji službi pri dostavljanju izgubil starejši mestni služitelj na poti od stražnice na Bleiweisovi (prej Tyrševi) cesti 62 po Einspielerjevi, Lavricevi, Parmovi in Kamniški ulici do bežigravske šole. Kdor se zaveda sedanjih razmer nižjih javnih uslužbencev, se bo gotovo usmili in najdeno pero vrne v mestnem ekspeditu v III. nadstropju leve hiše magistrata ali pa v našem uredništvu.

—lj Popis vseh dimnikarskih del bo po nalogu Visokega Komisariata izvršen prihodnje dni v Ljubljani. Hišni lastniki (upravitelji) bodo prejeli za vsako zgradbo 2 enaki vprašalni polji, ki jih je treba natančno izpolniti s črnilom po navodilih, ki se nahajajo v opombah na polji sami. Če se nahaja pod isto hišno številko več zgradb (začetne stanovanjske zgradbe, tovarniški objekti itd.) je treba izpolniti za vsako zgradbo, v kateri so kurišča, po 2 vprašal-

ni polji. Izpolnjene vprašalne pole bodo pobrali mestni uslužbenci po preteku 5 dni po dostavitvi pol.

—lj Tečaj o negi in prehrani dojenčka. V ponedeljek, dne 4. maja se prične ob starih pop. v Higijenskem zavodu, oddelku za zdravstveno zaščito mater, dojenčkov in otrok tečaj o negi in prehrani dojenčka. Vpisovanje v tečaj, ki bo samo popoldanski, se vrši vsak delavnik dopoldne, tudi telefonsko na št. 44-71, istotam (Dečji dom). Ure in dnevi tečaja se bodo določili po ustnem dogovoru.

Naše gledališče

DRAMA

Torek, 28. aprila, ob 17.30: »Ifigenija.«
Red A.
Sreda, 29. aprila, ob 17.30: »Zaljubljena žena.« Red Sreda.
Četrtek, 30. aprila, ob 17.30: Vdova Rošlinka. Izven

Wolfgang Goethe: »Ifigenija.« Osnovna misel te klasične igre v petih dejanjih je zmogovita moč človečnosti in požrtvovanja s pomočjo katerih je možno uničiti preletstvo in zlo. Usoda Ifigenije in Oresta, Agamemnovih otrok, je prikazana v odličnih trenutkih, ko vračata rodu Tantallidov spet srečo in pokoj. Igrali bodo: Ifigenijo — Šaričeva, Toasa — Milan Skrbinek, Oresta — Jan, Pilada — Nakrst, Arkasa — Gregorin. Režiser: Jože Kovič

OPERA

Torek, 28. aprila: Zaprt. (Generalka.)
Sreda, 29. aprila, ob 17: »Priatelj Fric.«
Premiera Red Premierski.
Četrtek, 30. aprila: ob 17: Prodana nevesta. Izven. Zelo znižane cene od 15 lir navzdol

Prva slovenska uprizoritev Mascagnijeve opere: »Priatelj Fric.« V sredo bomo silili pod taktirko dirigenta Demetrija Zebreta in v režiji Roberta Primožiča prvič v slovenskem jeziku delo Pietra Mascagnija: »Priatelj Fric, ki je poleg njegove »Cavallerie rusticane« najbolj znano delo. Komponist ga je nazval »lirična pesem«. Opera je polna intimnih razpoloženj in ie-

pot, ki najdemo izredno dojmljiv »zraz v invencijoznih skladateljevih melodičnih linijah. Za ljubitelje legega arijaznega petja in melodične glasbe bo ta opera velik muzikalni užitek. Peli bodo: Suzo — Vidalova, Frica — Franci, cigana — Golobova, doktorja — Popov, Hansa — Dolničar, Fridrika — Kristančič, Katarino-Poličeva.

Radio Ljubljana

Sreda, 29. aprila 1942.

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Ope-
retna glasba. V odmoru napoved časa. —
8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Klavir-
ski koncert Marijana Lipovška. 12.40: Ti-
pični orkester, vodi dirigent Angelo de An-
gelis. 13.00: Napoved časa. — Poročila v
italijanski. 13.15: Poročila Vrhovnega Po-
veljstva Oboroženih Sil v slovenščini. —
13.20: Orkester pesmi, vodi dirigent Ange-
lini. 14.00: Poročila v italijanski. 14.15:
Pisana glasba. 14.45: Poročila v slovenščini.
17.15: Tercet Dobrsek. 17.35: Filmska glas-
ba. Orkester vodi dirigent Zeme. 19.00:
»Govorimo italijansko« — prof. dr. Stanko
Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45:
Pisana glasba. 20.00: Napoved časa. — Po-
ročila v italijanski. 20.20: Komentar
dnevni dogodkov v slovenščini. 20.30: Pe-
smi vojne časa. 20.45: Fantazija. — Or-
kester in zbor vodi dirigent Petralia. —
21.25: Predavanje v slovenščini. 21.35:
Ljubljanski godalni kvartet: Leo Pfeifer
(I. violina), Albert Dermelj (II. violina),
Cenda Sedlbauer (čelo), Vinko Sušteršič
(viola). — 22.05: Zanimivosti v sloven-
ščini. 22.15: Klasični orkester, vodi diri-
gent Vincenzo Manno. 22.25: Klasični or-
kester, vodi dirigent Magno. 22.45: Poro-
čila v italijanski.

3 DO 4 LOKALE OSLOVSKI KASELI
v centru — iščemo v preženete pri otrocih, če pritrliču ali pritrliču za uporabo bes-
stankov. — Ponudbe medicio, ki jo dobite le
pod »Družba« — na v Medarni, Ljubljana,
oglasni oddelk »Slov. Zidovska ul. 6.
Naroda«.

Inserirajte

v

„Slov. Narodu“

Rappresentanza commerciale

nella Bassa Slesia (Germania) cerca relazioni con Ditte locali che esportano generi di largo consumo (come cipolle arrottate, in scatola ed altri prodotti conservati). Inviare offerte al:

N. A. 771 — Gesellschaft für Auslandswerbung mbH. Berlin NW 7, Friedrichstrasse 154.

Trgovsko zastopstvo

v Nižji Šleziji (Nemčiji) išče zveze z lokalnimi trgovci, ki izvažajo blago močnega konzuma (kot pečeno čebulo, v škatlah in druge konzervirane proizvode). Ponudbe poslati na:

Dal 15 al 30 aprile vengono emesse le nuove serie di

BUONI DEL TESORO NOVENNALI 5% A PREMI

Interessi e Premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97,50 per ogni cento lire di capitale nominale da versarsi sia in contanti che in cedole ammesse in sottoscrizione.

PREMI: ciascuna serie di L. 1 miliardo di Buoni concorre annualmente a n. 116 premi per un ammontare complessivo di L. 4.800.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia:

Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio;

Credito Commerciale, Milano — Banca Cattolica del Veneto — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di D.D. & C.C. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Bellinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca dei Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;

Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca Popolare, Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese;

Tutte le altre Casse di Risparmio, Banche e Banchieri, e Banche Popolari, iscritte alle Federazioni di Categoria, nonché gli Agenti di Cambio partecipanti alla Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio.

Od 15. do 30. aprila bodo emitirane nove serije

9 LETNIH 5% ZAKLADNIH BONOV s PREMIAMI

Obresti in premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: lir 97.50 za vsakih 100 lir nominalne glavnice, plačljivih ali v gotovini ali s kuponi, dopuščenimi za vpis.

PREMIJE: Na vsako serijo 1 milijarde lir bonov odpade letno 116 premij v skupnem znesku 4.800.000 lir, ki se zrebajo vsakih šest mesecev.

Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju, pod vodstvom zavoda Banca d'Italia:

Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio;

Credito Commerciale, Milano — Banca Cattolica del Veneto — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di D.D. & C.C. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Bellinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca dei Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;

Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca Popolare, Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese;

Vse ostale bančnice, banke, bančniki in ljudske posojilnice, ki so vključene v zvezi bančne kategorije, kakor tudi menjašnični agenti, ki so člani družbe »Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio«.

Vloga elektrike v našem kmetijstvu

Uporaba električne sile priporočljiva tudi v naših kmetijskih razmerah — Kaj so ugotovili o tem vprašanju kmetijski strokovnjaki na kmetijski anketi

Ljubljana, 28. aprila. Nedavno smo objavili članek o vlogi električne sile v kmetijstvu. Navedenih je bilo nekaj primerov, kako uspešno uporabljajo elektriko v kmetijstvu v Italiji. Ljubljanska pokrajina je žal v tem pogledu še zelo zaostala. Vloga elektrike v našem kmetijstvu je še neznatna. Pridobitve tehnike prodirajo najbolj počasi v kmetijstvo, zlasti še pri nas, kjer prevladujejo mala posestva. Vendar s tem ni rečeno, da uporaba električne sile v kmetijstvu ne prihaja v poštev tudi pri nas. Pridobitve kemije in tehnike bi morale uvajati še tem bolj v manjših obratih, da bi čim bolj dvignili produktivnost. Toda revnejši posestniki ne morejo kupovati dragih kmetijskih strojev in ne umetnih gnojil. Pogosto smo opozarjali, da pri nas ni bilo doslej mogoče niti uvesti gnojil, kar je ena prvih zahtev. Naš kmet ni mogel kupovati dragih umetnih gnojil, ni pa imel tudi nikdar dovolj hlevskega gnoja, kolikor ga je imel, ni mogel in ne zna smotno izkoristiti. Večina kmečkoga prebivalstva ni uporabljala elektrike niti za razsvetljavo in dogajalo se je celo, da so se električni razsvetljevalci odpovedovali posamezni kmetje, ki so že imeli električne napeljave. Zato se je zdel pravi paradoks, če je kdo pri nas prejšnje čase priporočal in upravljal uvedbo električne sile v našem kmetijstvu. Kljub temu so razpravljali tudi o tem vprašanju. Naj navedemo nekaj ugotovitev iz kmetijske ankete. Ob priliki te ankete preleteli je bilo vprašanje uvedbe električne sile v kmetijstvo obravnavano najbolj temeljito.

Zemlja bi lahko preživljala 9 milijard ljudi

Že v prejšnjem stoletju so nekateri izračunali, da bo zemlja kmalu postala pretesna, češ da se človeštvo hitreje razmnožuje kakor narasča produkcija življenjskih potrebščin. Tedaj so pa tudi mislili, da bo sorazmerno nizka meja produkcije kmalu dosežena. Tudi dandanes nekateri še vedno mislijo, da zemlja ne more prehranjevati mnogih več ljudi kakor jih živi danes. Okrog 2 milijardi ljudi bi bilo torej že dovolj. Vendar prevladuje med strokovnjaki v splošnem prepričanje, da bi zemlja lahko dajala še sorazmerno mnogo več živeža in da zgornja meja produkcije ne bo še tako kmalu dosežena. Računati je treba še z velikimi slabo izkoriščenimi površinami zemlje, pa tudi z zemljo, ki je sicer primerna za obdelovanje, a še sploh ni obdelana. Razen tega se lahko zelo poveča produkcija živeža s smotnim obdelovanjem in z uporabo vseh pridobitev znanosti, od tehnike, kemije, rastlinske fiziologije, botanike itd. Med temi pridobitvami igra posebno vlogo tudi elektrika. Ni pritrjen optimizem nekaterih strokovnjakov, ki sodijo, da bi zemlja lahko prehranjevala celo 8 do 9 milijard ljudi, to se pravi štirikrat več kakor jih živi na njej zdaj. Izračunano je bilo tudi, da bi se človeštvo razmnožilo tako zelo, da bi v 250 letih, če se bo razmnoževalo prav tako naglo kakor v zadnjih 50 letih.

Pogoji kmetijskega napredka

Da bo pa kmetijstvo primerno napredovalo, tako da bo produkcija res narasčala v nekem potrebnem sorazmerju z narasčanjem prebivalstva, je pa neobhodno potrebno izpolniti neke pogoje. Najprej se vsiljuje vprašanje, ali je mogoče smotno urediti kmetijsko produkcijo tudi v manjših obratih, predvsem ali je mogoča uvedba kmetijskih strojev, odnosno modernih pomočkov in delovnih metod na malem posestvu. Ali se tudi manjši posestnik lahko poslužuje elektrike? Razumljivo je, da si posestnik ne more nabavljati kmetijskih strojev tudi pri primerno visokih cenah pridelkov že zato, ker prideluje živež predvsem zase in za prodajo. Tudi instalacij za potrebno elektrifikacijo bi marsikateri posestnik ne mogel plačati. Razen tega pri mnogih manjših posestvih uporaba elektrike ne prihaja v poštev, ker je človeška delovna sila vsaj navidez cenejša, odnosno je že tu in ni pogosto niti primerno izkoriščena. Vzemimo za primer kmečko družino s številnimi člani, ki so vsi zaposleni v kmetijstvu. Na manjšem posestvu lahko opravijo vse delo celo z ročnim orodjem, brez vpršne živine. Delavcev je dovolj, jedev pa preveč. Kdo bi naj plačeval za delo še elektriko? V patriarhalnem načinu kmečkoga življenja ter dela si je res zelo težko zamisliti uvedbo električne sile v kmetijstvo. Vendar je to eden izmed pogojev, če naj povečamo produkcijo tudi mi tako, da bo dovolj kruha za vse.

Zaustavil bi beg z dežele

Nekateri mislijo, da bi se zaustavil beg z dežele, ki je značilen za dobo industrije

in industrializacije, vsaj nekoliko tudi pod vplivom nekaterih civilizacijskih dobrin, ki bi naj postale pristopne tudi kmečkemu prebivalstvu. Zagovorniki »industrializacije«, racionalizacije ali kakor koli že hočete imenovati uvedbo tehničnih pridobitev na vasi, mislijo, da bi lahko marsikaj izboljšali tudi v manjših kmetijskih obratih, kar se morda zdaj na prvi pogled nemogoče. Pomislite samo na šivalni stroj! V začetku se je morda zdelo, da se ga bodo lahko posluževali redki izbranci. Zdaj je pa zelo razširjen tudi že med revnejšim kmečkim prebivalstvom. Prav tako sama elektrika ni več taka novost. Številne vasi so elektrificirane in prebivalstvo se je preprčalo, da elektrika daje ne le boljše, temveč tudi cenejšo razsvetljavo kakor petrolej. Toda električno silo bi lahko uporabljali tudi v manjših gospodarstvih za pogon. Mali dinamomotorček bi bil čudovit pomočnik kmeta. Vzemimo za primer, da bi se zopet udomačila lanena preja — kakor se je v resnici marsikje — in da bi kmet postavil tkalne stavbe na motorni pogon v hišo! V tem primeru bi bila električna sila neprecenljiv pomočnik kmetu. Toda posluževal bi se je lahko še ob nešteti drugih prilikah in delih. Tako bi bilo zelo olajšano kmečko delo, v marsikaterem pogledu bi se izboljšale zdravstvene razmere in v splošnem bi življenje postalo lažje. Ta napredek bi nedvomno vplival vsaj nekoliko, da bi kmečka mladina ne zapuščala domov v lovu za zaslužkom in v zmoti, da bo živel v mestu boljše.

Kaj vse bi lahko uvedli

V kmečko gospodarstvo bi lahko uvedli s pridom električnih strojev. Tako spada v kmečko gospodarstvo razen električne luči vsaj električni kuhinjski. Kako koristen bi bil nešteto krat! Zavrti bi bilo treba hitro čaj ali mleko, bodisi za zajtrk ali ko se vrne delavec premočen z dela. Tako bi se pogosto izognili prehladenju. Upoštevati je pa treba tudi, da bi potrebovali večkrat toplo vodo pri zdravljenju živine. Preden segreje vodo ali zavro pijačo, mine mnogo časa, ker v peči ali štedilniku ne gori vedno ogenj. Prav tako bi tudi na kmetih potrebovali električne likalnike. Električni likalnik nikakor ni luksuz, zlasti še, ker je likanje z navadnim likalnikom na ogelje nezdružljivo. Na kmetih tudi še ne uporabljajo dovolj elektrike za pasterizacijo mleka. Dosej so pasterizirali mleko navadno le v mlekarah. Poleti se na kmetih pokvari mnogo mleka. Tudi v tem pogledu bi jim bila elektrika nenačrtnost.

pomočnik. Za pasterizacijo mleka ni potreben poseben lonec, pa tudi ne kakšnih posebnih instalacij. Zadostuje poseben grelec in navadni toplomer, tako da mleko ali smetano lahko pasterizirate v navadnem loncu. Prav tako bi elektrika lahko zelo koristila vinogradnikom. Pasterizirali bi vino v sodih in tako bi preprečili razne bolezni. Za pasterizacijo vina uporabljajo navadno drage in velike aparate, kjer nimajo elektrike, z električnim gorilcem in s pomočjo navadnega toplomera bi pa lahko opravili isto delo mnogo ceneje prav tako dobro. Kmetijskih zadrug si skoraj ne moremo misliti brez uporabe električne sile v njihovih obratih. To velja predvsem za mlekarke in vinarske zadruge. Večjim obratom pa električnih strojev sploh ni treba priporočati. Naj še omenimo, da bi bil elektromotor z 0,25 Ks silno potreben ter koristen skoraj v sieharnem kmečkem gospodarstvu. Takšen motorček že lahko vrti stroj za rezanje mesa, slanine, polnjenje klobas itd. Večji motorji, n. pr. 1 do 2 Ks, lahko služijo že za pogon slamožnice, malega mlina za drobljenje in trganje kornice, za pripravo zelene, surove in kuhane krme za govedo, za pogon krožne žage itd. Motorček s četrtino konjske sile je že dovolj močen za pogon čistila semenkega žita, trierja in pinhalnika. Motor s 3 do 5 Ks že poganja precej velike mlitnice. Naj omenimo še, kako silno koristen pomočnik kmetu bi bil elektromotor za črpanje vode, zlasti v krajih, kjer trpe pomankanje vode med sušo.

Elektrika predraga?

Eden glavnih pomislekov uporabe električne sile v kmetijstvu je njena cena. V resnici je bila elektrika doslej za našega kmeta predraga, zato je pa bila tudi poraba zelo majhna. V bivši banovini je znašala poraba električne sile na 10.000 m² obdelane zemlje le 6 kilovatih ur na leto, kar je zelo malo v primeru s porabo naprednejših državah. Krasneje deželne elektrarne so dajale električni tok kmečkim posestnikom pavšalno po 31 din za hektar obdelane zemlje. Izračunano je bilo, da je naš mali kmečki posestnik porabil povprečno le 25 kilovatih ur električne sile na hektar zemlje, kar je bilo približno 2 — 3 krat manj kakor v naprednejših državah. Da je bila poraba električnega toka tako nizka pri nas v kmetijstvu, si pa moramo razlagati tudi z nepopolnostjo elektrifikacije. Mnoge pokrajine še niso bile elektrificirane — vsaj ne popolno, tako da elektrika ni prišla v poštev niti za razsvetljavo.

V Ameriki je mogoče vse

Harry Sinclair, ki je hotel postati albanski kralj, je bil obsojen zaradi podkupovanja

Ameriški petrolejski magnat Harry Sinclair, ki mu pripada lani od začetka decembra važna naloga preskrbe angleške mornarice in letalstva, ima za seboj burno preteklost. Njegov oče je bil lekarnar, on sam je pa sekal drva, bil je nekaj časa mornar na trgovski ladji, pozneje poštni uslužbenec, avtobusni sprevodnik in prekop-čevalec z zelišči. Leta 1916 je pa ustanovil Sinclair Oil and Refining Corporation ter dal položiti 2870 km dolg naftovod od svojih petrolejskih vrelcev v Texasu do zunanjih okrajev Chicago. Tako je postal eden najbogatejših mož Amerike. Imel je vse, kar je hotel, in celo mrličje je lahko motil v njihovemu miru. Južno od Los Angelesa je kupil svet, na katerem je bilo 1500 grobov. Svojim tam pokopanim mrličem je plačal 100.000 dolarjev, da so mu prepustili grobove. V naslednjih letih je pa dobil kupnino najmanj desetkrat nazaj. Tam, kjer je bilo pokopališče, so namreč našli petrolejske vrelce, ki so že v prvih letih vrgli Sinclairu 1.200.000 dolarjev.

Istega leta, ko je Sinclair motil večni mir mrtvih na pokopališču, je začel fantazirati o kraljevski kroni. Vsega je imel dovolj, samo časti in slave še ne. Zato je sklenil dokopati se do albanske kraljevske kronice. Ni mu bilo dovolj, da je vladal nad petrolejem, hotel je vladati celemu narodu. Ko so dosegli v Albaniji notranjepolitične zmene svoj višek in je bila velika nevarnost, da bo republika propadla, je prišel Sinclair z najkurioznejšo ponudbo, kar jih je kdaj svet poznal. Albanski vladi je sporočil, da je pripravljen organizirati in pridobiti toliko mineralnih olj in Albaniji, da bi zavladalo v delih blagostanja, če bi mu za to posadili na glavo kraljevsko krono.

V gospodarskem pomenu je bil predlog sprejemljiv in zato so poslali iz Albanije

v Ameriko odposlanstvo, ki naj bi stopilo v stik z novim vladarjem Albanije. Že na ladji je pa Sinclair zvedel, da z albanske kraljevske krono ne bo nič, ker se je bil polastil oblasti Ahmed Zogu, in albansko odposlanstvo je se moralo vrniti, ne da bi bilo kaj opravilo. Albanske kraljevske kronice torej Sinclair ni mogel kupiti, pač pa je leta 1922 podkupil notranjega ministra Fala ter kupil petrolejske vrelce v državi Wyoming, ki so pripadali prav za prav državi. Afera s podkupovanjem je prišla na dan in moč, ki je hotel postati albanski kralj, je moral presedeti sedem mesecev v zaporu. Čez tri leta je bil deseti najbogatejši mož Amerike, zdaj pa je že osmi.

čevljar pesnik

Pariski tisk posveča te dni svojo pozornost skromnemu čevljarju Morgravouju z Montmartra, ki se je razodel kot izvrsten pisatelj in pesnik. Možakar je zaslovel, ko si je priboril nagrado 10.000 frankov, ki jo je razpisala znana revija »Toute la vie« za najboljši pariski roman. Čevljarjev roman ima naslov »Rdeči grad«. Z neverjetno živahnostjo opisuje v njem sodobno parisko življenje. Ljudje so se zanimali za vprašanje, kako je mogel Morgravou najti čas za pisateljske ambicije. Pa so izvedli skrivnost, ki je čisto enostavna: podnevi je z največjo čisto čevljaril, nočne ure pa je žrtvoval svoji pisateljski strasti.

Danes znameniti montmarterski čevljar je spisal doslej šest romanov. 24 let je iskal založnika za svoje spise. Končno je popolnoma prodril s svojim »Rdečim gradom«, ki je tako nedvomno izpričal čevljarjeve pisateljske talente. Seveda so ga pričeli naskakovati novinarji, ki jim je obrazložil

svoj življenjsko-filozofski nazor. Pisateljska slava ne bo mogla zasenčiti čevljarjskega stola, ki na njem delam. Nadaljeval bom s čevljarstvom, ker je ono podlaga mojim književnim uspehom. Vedeti morate namreč, da so se mi ravno ob silu utrinali najboljše pesniški in pisateljski navdih.

Anton Erlacher padel

Eden najbolj nadarjenih kiparjev mlade generacije Anton Erlacher je padel na Krimu. Usoda je hotela, da je prišlo prepozno do njegove edine dovoljenja, da bi nastopil krajši dopust, ker je hotel dovršiti med kratkim poletnim dopustom lani v keramiški skicirano veliko plastiko »Straža ob Rokavskem prelivu«. To delo je bilo že izbrano za letošnjo nemško umetnostno razstavo v Domu umetnosti v Münchnu. Zdaj bo ostalo fragment kakor marsikaj, kar je zapustil Anton Erlacher.

Preden je stopil navdušeno sprejet pred javnost v Münchnu je ustanovil v svojem ateljeju v Schwabingu lastno lutkovno gledališče. Učil se je najprej pri svojem očetu, pozneje pa pri profesorjih Hensenmannu in Knechtu. Za prva njegova dela so vzbudila veliko pozornost. Toda padel je na polju slave mnogo premlad, da bi mogel razviti svojo veliko nadarjenost.

Žitno bogastvo Ukrajine

Pšenica in rž sta najvažnejši žitni rastlini Ukrajine. 59,9% obdelane površine, zasejane z žitom, odpade na pšenico in rž. Na pšenico samo odpade 39,2% površine. Rž, ki ni tako zahtevna za kakovost zemlje, sejejo tudi na slabših njivah. Čim bolj se bližamo gozdnim pokrajinam in suhim stezam na jugu, tem bolj pada površina, zasejana z ržjo. Na Krimu jo je koma 0,4%. Ječmen pridelujejo v precejšnjih količinah in je z njim posejane 16% površine. Ječmen predvsem izvažajo; sejejo ga največ v južnih stepah, veliko pa tudi v južni Besarabiji in na Krimu. Oves za kakovost zemlje ni občutljiv, ne zahteva mnogo toplote, vendar pa ne prenaša dobro suše. Zato ga pridelujejo predvsem v gozdnatih pokrajinah na zapadu Ukrajine. Prav tako ni za zemljo in podnebje občutljiva kornica in jo sejejo v razmeroma suhi zemlji. Zadržna leta so se tu pa tam nekatere vrste žit prestavile, kar je povzročilo pod vplivom kolektivizacije globoke in obsejne spremembe. Zlasti se je povečala površina, zasejana z ozimino.

Največje žitne presečke proizvajajo stepne pokrajine. Kljub spreminjanju količin pridelka zaradi obdobjne suše, proizvajajo pokrajine ob Odesi in Nikolajevu 826 kg, Moldavija 726 kg in južna Besarabija 842 kg žita na vsakega krajevnega prebivalca. Od tega odpade 444, 301 odnosno 400 kg na pšenico. Potrošnja žita je v raznih pokrajinah zelo različna, največja je tam, kjer so žetve najboljše. Najmanj konsumirata Volinija in Galicija, ki sta preobitni. V teh deželah počje prebivalstvo največ pira, kornice, prosa, ječmena namesto pšenice, rži in ječmena. (»Eco di Roma«)

Hrana nemškega vojaka

Dnevna hrana vsakega borca mora odgovarjati približno 3800 kalorijam. To je višji obrok, kakor se običajno računa za težaka. Na osnovi podatkov, objavljenih v uradnih objavah, navaja »Eco di Roma«, da je sestavljen dnevni obrok hrane nemškega vojaka takole: jutraj dobro sladkana kava z maslom, jajci in klobasami, za obed in večerjo komisni kruh, ki vsebuje mnogo vitaminov B, razne mlečne jedi, sveže in konzervirano mleko, riž, fižol, grah, ovsena moka, ječmenova moka, suho sočivo in konzervirano sadje. Sveže sočivo se nudi v izobilju ter je preprosto pripravljeno, da ne izgubi svoje vitaminske vrednosti.

Nemski strokovnjaki soglašajo v odsvetovanju dodajanja običajni hrani vitaminskih pilul. Hranjenje z umetnimi vitamini različnih vrst lahko povzroči medsebojno nevtraliziranje ali pa je celo škodljivo, kakor so pokazali zadnji poskusi v švicarski vojski. Prav tako odsvetujejo strokovnjaki pitule proti čezmerni utrujenosti. Da se zelo utrujenemu vojaku zbudi tok, se mu nudi mrzla kopa. Razen tega pa se hrana razlikuje tudi po vrsti vojaške zaposlenosti. Napadalec čete dobiva hrano, ki vsebuje mnogo vitaminov, padalec dajejo mnogo klobas, mnogo jeter, mornarjem piškote in tudi pitule, ki vsebujejo vitamin C. To je edini vojaški oddelek, ki ga hrani z umetnim vitaminom zaradi velike potrošnje telesnih sil. Kolonialnim četam nudijo konzervirano sadje in mleko v prahu. Za tiste,

ki sodelujejo pri operacijah v puščavi je bila pripravljena posebna substanca iz sadja, groznega sladkorja, mesa v prahu, sočivnih izvlečkov in raznih sadnih esenc. Za užitejšje pitje vode, kjer je potrebno, dobi vojak limonin prah.

Novi »privilegirani« židje v Bolgariji

Protizidovski zakon v Bolgariji brani tako zvane privilegirane žide, za katere ne velja cumerus clausus, ki tvori sicer podlago za ureditev židovskega vprašanja. Ti lahko v določenem številu še nadalje izvršujejo svoje poklice. Za vsak poklic je posebej določeno, koliko židov ga sme izvrševati. Imena teh židov so bila objavljena v posebnem seznamu, ki ga je nedavno podpisal notranji minister Gabrovski. Notranji minister je pa zdaj izpremenil seznam, iz katerega je črtal nekaj imen in vpisal druga. Črtana sta bila dva, 35 židom si bile pa priznane pravice privilegiranih. Pri tem gre zlasti za zdravnike, državne dobavitelje, industrije in trgovce. Eden izmed obeh židov je bil črtan iz seznama zato, ker je lažno prijavil svoje premoženje. Trgovske in industrijske zbornice zbirajo podatke o židovskih obrtnih podjetjih, da se ugotovi, kako velik je židovski delež pri bolgarski obrti.

Turški narodni praznik

Turčija je proslavila v četrtek praznik svoje neodvisnosti, združen s proslavo praznika otrok. Jutraj so odšli prezident republike, ministri in poslanci na Atatürkovo grobo, kjer so počastili njegov spomin, potem so se pa zbrali šolski otroci in odposlanstva odborov za zaščito otrok na glavnem trgu v Ankari. V navzočnosti 10 tisoč ljudi so prepevali himno svobode in otroško himno. Pred domom prustava za zaščito otrok se je vršila velika manifestacija.

Tovarnar obsojen na smrt

Tovarnar Karel Winterling v Rehu (Franken) kakor tudi dva njegova uslužbenca ter več veletrgovcev z usnjem in tovarnarjev čevljev se je moralo zagovarjati pred posebnim sodiščem v Bambergu zaradi zločinov proti vojnemu gospodarstvu. Iz dobičkaželjnosti je Winterling na debelo kupoval goveje in telečje kože, ne da bi se zmenil za vojne predpise. V svoji tovarni je dal ustrojati kože, potem je pa prodajal usnje brez nakaznice in po visokih cenah. Soobtožena uslužbenca je podkupil, da sta mu pri tem pomagala. Mnogo usnja je dobil zlasti tovarnar čevljev Heinrich Fischer, ki je izdeloval čevlje in jih razpečeval tudi pod roko, seveda z maslnim dobičkom.

Winterling je bil obsojen na smrt, Fischer na 8 let ječe, veletrgovci z usnjem Robert Baumann iz Münchena na 4 leta, veletrgovci z usnjem Gottfried Mayer iz Mitterteicha na dva leta ječe. Tudi vsi drugi soobtoženci so bili obsojeni na več let ječe.

200 hiš pod vodo

Iz Pirota poročajo, da je Nišava preplavila velik del mesta in okolice. Več kot 200 hiš je pod vodo, Bolgarska oblastva so odredila evakuacijo prebivalstva.

Nov glavni kolodvor v Budimpešti

Kakor poroča »Budapesti Ertesito«, se pristojni organi pečajo s proučevanjem novih načrtov, ki se nanašajo na zgradnjo nove glavne železniške postaje v Budimpešti. Načrti predvidevajo najmodernejše postajališčne železniške naprave.

Konec yarda v Nemčiji

Nemško gospodarsko ministrstvo je odredilo, da se morajo od 1. julija vse vrste preje meriti samo po eni metri. Prejina številka označuje kakovost preje, ki se ugotovi z merjenjem in tehtanjem nitk. Metrska številka nam pove, koliko nitk po 1000 metrov pride na 1 kg. Če tehtata torej ena nitka, dolga 10.000 m rečimo 10, je prejina številka 10.000 proti 1000 = 10. Nitka je tem tanjša, čim več metrov jo gre na 1 kg. Doslej so uporabljali za numeracijo preje angleški yard kot dolžinsko mero zlasti v industriji bombaža, platna in jute. Razen tega pa pozna industrija še francoske, pruske, berlinske in porenjske prejne številke. Francoska prejina številka je prevladovala do 1. aprila 1941 pri umetni svili in se uporablja še zdaj pri naravnih svili. Enotno numeriranje preje bo prihranilo mnogo preračunavanja ter pocenostilo trgovino s prejo.

Obnovite naročnino!

Dr. Torridon igra za vse

Roman

»In to mesto je prav... Bellemarie?«
»Seveda.«
Roy ga je zamišljeno pogledal.
»Torej dobro veste, da ne poznate imena Brème... B-r-è-m-e?«

»Verjemite...« je začel kavarnar, a se je prekinil in poklical natakarka: »Jakob, ali morda poznate v Bellemarieji nekega Bréma?«

Ne, Jakob ga ni poznal, ampak se je čelov zarekal, da ni človek s tem imenom še nikoli živel v Bellemarieji. Gospodar je zgornjo razprostrl roke: »Torej pomota! Ali pa...« — ozrl se je na uro nad točilnico — »med šesto in sedmo, pravite? Ako gre za domenek, je tudi mogoče, da gospod še ni prišel, kaj ne?«

»Da, bilo bi mogoče,« je Roy pritrdil. »Najlepša hvala.«

Vrnil se je k svoji mizi pod platneno streho. Stvar se mu je zdelo nerazumljiva; prav nič všeč mu ni bila. Kakor je kazalo, se kavarnar ni bil zlagal.

»Res ne razumem,« je Torridon zamrmral. A v tem se je zdrnil.

Bila je tudi četrta možnost. Šele zdaj, ko so na mirnem trgu v Bellemarieji prižigali lampione, trideset milj od Nizze in dva in štirideset milj od njegove vile, mu je ta možnost po bliskovito stopila pred oči.

Kaj, če so ga hoteli samo zvabiti, da bi se za nekaj ur odstranil iz vile?

Negibno je obsedel na svojem mestu.

XXI. poglavje

»Odšel je sam«

Vkljub vsemu je bilo mogoče, da je bil pisec pisma Haälal Said; morda je bil trenutno zadržan in je utegnil še priti.

Mladi doktor Roy Torridon se je posilil in prebil pod platneno streho kavarne »De la Chasseress« še tri četrte ure, polne negotovosti in mučne napetosti. Nekaj mu ni dalo vstati, dokler ni bila ura sedem.

Življenje mesteca okrog njega je nadaljevalo svoj mirni tek. Prišel je avtobus, iz katerega je stopilo blizu tucat žensk v temnih rutah, obtovrjenih s košarami. O polni sedmih se je eden izmed praznih avtobusov zdramil; velik del gostov v »Café de la Chasseress« je pohitel k njemu in zasedel prostore.

Prihajali so novi gostje; Roy jih je opazoval drugega za drugim, a vsi so bili »habitués«. Priklanjali so se tistim, ki so že večerjali, in jim voščili »Dobro tek!«; nato je ta popil pri točilnici aperitiv, drugi odšel, tretji pa sedel za eno izmed pogrnenih miz pred kavarno in si jadrno zataknil prtič za ovratnik. Prebivalci mesteca Bellemarie so bili ljudje čiste vesti in izvrstnega teka.

Rumen Citroën je obstal baš pred kavarno, in Roy je otrpnil. Mož za volanom je pomolil plešasto glavo skozi okence ter se ozrl po vrsti vnanjih miz. Nekateri izmed tistih, ki so sedeli pri večerji, so ga od daleč prisrčno pozdravili, in gospodar je stopil k njemu na pločnik. Minuto ali kaj je govoril z možem v Citroënu, nato je voz znova potegnil. Vračajoči se kavarnar je ujel Royev pogled in pristopil k mizi mladega človeka.

»Ta je bil župan. Leroux se piše« — pri tej besedi se je gospodar nasmehnil in lahko skomignil z rameni. »Sedem je ura,« je dodal. »Ali bo gospod večerjal?«

Roy je odkimal in vstal:

»Ne, nič več ne utegnem čakati.«

»Če bi prišel monsieur Brème pozneje,« je ponudil kavarnar, »ali naj mu kaj sporočim?«

»Ne, hvala, ne verjamem, da bi še prišel,« je Roy odvrnil. »Moral je biti nesporazum.«

Na povratku v Nizzo je ugibal, kaj se neki skriva za vsem tem. Said je bil torej napisal pismo, a je bil potem zadržan in ni mogel priti na snidenje? Ali pa je šlo morda za četrto možnost? Pismo je bilo spisano z namenom, da bi se vila »Perlé« za nekaj ur izpraznila?

Sele ko je dospel na široke, razsvetljene niške ulice, ga je mahoma izpreletela tolikanj osupljiva misel, da je nehoti krenil z vozom k pločniku in ustavil.

»Počakajmo malce,« je zamrmral, iščoč v žepu cigarete. »Premislimo.«

Z namršeni obrvmi si je prižgal cigareto. Nekaj trenutkov je naglo vlek, živčno pihal dim iz sebe in napeto premišljeval, nato pa znova vžgal motor in zapeljal voz pred prvo kavarno, ki jo je videl. Tu je poprosil, da bi smel telefonirati, se zaprl v celico in poklical »Soleil et Ombre«. Kmalu mu je odgovoril glas, po katerem je spoznal tistega, ki ga je bil že davi slišal v telefonu. Najbrže je bil Anton.

»Ali je gospod Brookhy doma?« je vprašal Roy.

»Ne, gospod.«

»Se še ni vrnil?«

»Pač, gospod. Vrnil se je popoldne, pa je spet odšel. Ni še dolgo, kar se je odpeljal.«

»Je dobil moje pismo?«

»Mislim da, gospod. Saj je bil nekaj časa v delovni sobi.«

»In gospodična Brookhyjeva je doma?«

»Gospodične se še niso vrnile iz Nizze.«

»Je šla gospodična Steuartova z gospodom Brookhyjem?«

»Trenutek prosim, gospod.«

Roy je čakal, s slušalom na ušesu, in bobnal s prsti proste roke po telefonskem imeniku.

Iz spomina na ukano, h kateri se je bil zatekel, da bi ujel Jožefa, se mu je bila porodila misel, ki ga je zdaj vznemirjala. Ker se je bal, da ga ne bi zaradi biseroz Jožef napadel, je takrat skušal s pomočjo žagice vpeniti Jožefu mnenje, da so biserji spravljeni kje v vili.